

Zaaknummer :01022765
Ons Kenmerk :ODH466093
Datum : 16-11-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 3 februari 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het amoveren van bebouwing en het realiseren van nieuwbouw aan de Bernhardstraat 9 tot en met 14 te Groot-Ammers en is aangevraagd namens Stichting Lek en Waard Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 januari 2023 tot en met 31 december 2025.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Stichting Lek en Waard Wonen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 12 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 4 november 2022 en 9 november 2022 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf 1 januari 2023 tot en met 31 december 2025.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - a de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
 - b het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c relevantie wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één week van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Ecologisch activiteitenplan Bernhardstraat 5 & Bernhardstraat 9 t/m 14 te Groot-Amers' van 4 januari 2022 en de aanvullende informatie van 4 november 2022. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
 - g het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 6 van het rapport 'Ecologisch activiteitenplan Bernhardstraat 5 & Bernhardstraat 9 t/m 14 te Groot-Ammer's' van 4 januari 2022 en de aanvullende stukken van 4 november 2022.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
 - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 Het ongeschikt maken van de huismusnests dient verricht te worden buiten het broedseizoen van de huismus, welke loopt van 1 maart tot en met 31 augustus, en buiten koude perioden (gedefinieerd als perioden met gedurende drie tot vijf dagen aanhoudende (nacht)vorst). Indien sprake is van late broedsels dient ook de maand september te worden ontzien. Zulks ter beoordeling van de ecologisch deskundige (vs. 4). Het ongeschikt maken dient te worden uitgevoerd door middel van het lichten van dakpannen en het plaatsen van spouwborstels in de dakgoot of onder de eerste rij dakpannen. De ecologisch deskundige dient de aanwezigheid van huismussen uit te sluiten alvorens er gestart wordt met de sloopwerkzaamheden. De genoemde maatregelen dienen te worden getroffen conform de richtlijnen uit het meest recent geldende Kennisdocument Huismus (BIJ12).
- 10 Er dienen minimaal zes voorzieningen gerealiseerd te worden van het type HMP2 of HMP3 van Unitura (of vergelijkbaar). Uiterlijk drie maanden voor het realiseren van de permanente voorzieningen in de te realiseren bebouwing, dient een plan van aanpak aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid ter goedkeuring te worden voorgelegd. In het plan van aanpak dient het type voorziening, de exacte locatie, hoogte en oriëntatie van elke voorziening te worden vermeld. De voorzieningen dienen gerealiseerd te worden conform het meest recent geldende Kennisdocument Huismus (BIJ12).
- 11 Zowel de tijdelijke als de permanente voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de voorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de voorziening op zo korte mogelijke termijn weer hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden door de ecologisch deskundige (vs. 4) buiten de kwetsbare perioden van de huismus. Bovendien moeten de tijdelijke voorzieningen zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.
- 12 De tijdelijke voorzieningen mogen pas verwijderd worden wanneer een gewenningsperiode van minimaal drie maanden in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. De verwijdering dient begeleid te worden door de ecologisch deskundige (vs. 4). Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare perioden van de soort en nadat door de ecologisch deskundige is vastgesteld dat de voorziening uit eigen beweging is verlaten.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 3 februari 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het amoveren van bebouwing en het realiseren van nieuwbouw aan de Bernhardstraat 9 tot en met 14 te Groot-Ammers, en is aangevraagd namens Stichting Lek en Waard Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2022 tot en met 1 september 2024.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Quickscan Wet natuurbescherming Diverse wijken te Groot-Ammers e.o. (deelgebied F t/m I), Econsultancy B.V., rapportnummer: 8971.006, 27 januari 2021;
- Nader onderzoek ecologie Bernhardstraat 9 t/m 14 te Groot-Ammers (deelgebied I), Econsultancy B.V., rapportnummer: 8971.022, 14 oktober 2021;
- Ecologisch activiteitenplan Bernhardstraat 5 & Bernhardstraat 9 t/m 14 te Groot-Ammers, Econsultancy B.V., rapportnummer: 8971.025, 4 januari 2022;
- Planning herstructurering locatie Mourik, 29 juni 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 31 oktober 2022 verzocht om aanvullende gegevens.

Op 4 november 2022 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Rapportage ecologisch werkprotocol en ecologische begeleiding Bernhardstraat 9 t/m 14 te Groot-Ammers, Econsultancy B.V., rapportnummer: 8971.031, 4 november 2022;
- Beantwoording Verzoek Aanvullende Informatie 01022765-ODH466095, Econsultancy B.V., rapportnummer: 8971.025, 4 november 2022;
- Onderzoekrapportage technisch onderzoek Bernhardstraat 9 t/m 14 te Groot-Ammers, Bargmann & Van Ek Bouwconsulting B.V., rapportnummer: R.200252, 18 januari 2021.

Op 9 november 2022 hebben wij een e-mail ontvangen met betrekking tot de ontheffingsperiode.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 21 februari 2022 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1 en 3.3 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus is van nature een in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

Stichting Lek en Waard Wonen is voornemens om de woningen aan de Bernhardstraat 9 tot en met 14 te Groot-Ammers te slopen om vervolgens nieuwbouw te realiseren. Tezamen met de braakliggende percelen ten noorden en westen van de woningen komt een bouwoppervlak van circa 6.281 m² beschikbaar. Hier worden twaalf rijwoningen voor kleine gezinnen, dertien patiowoningen voor oudere één- en tweepersoonshuishouden en één appartementengebouw van drie verdiepingen met 26 zelfstandige zorgeenheden voor jongeren met autisme gerealiseerd. Ook wordt een parkeerterrein met 46 parkeerplaatsen gerealiseerd en worden nieuwe groenvoorzieningen aangelegd.

De sloop- en bouwwerkzaamheden starten in het eerste kwartaal van 2023 en duren uiterlijk tot 31 december 2025.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2021 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De huismus is in het plangebied aangetroffen. In de onderste rijen dakpannen aan de achterzijde van de bestaande woningen aan de Bernhardstraat 9, 13 en 14 te Groot-Ammers zijn drie nestplaatsen aanwezig. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in 'Ecologisch activiteitenplan Bernhardstraat 5 & Bernhardstraat 9 t/m 14 te Groot-Ammers' van 4 januari 2022 en de aanvullende informatie die is verkregen op 4 november 2022. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode van de huismus en het treffen van compenserende en mogelijk mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de huismus.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de sloop- en bouwwerkzaamheden gaan drie nesten van de huismus verloren. Op 26 augustus 2022 zijn zes tweevoudige tijdelijke nestkasten van het type HMT2 van Unitura, geclusterd per twee, opgehangen aan de noordgevels van de Beatrixstraat 5, 13 en 25 te Groot-Ammers. Omdat de permanente situatie nog niet exact bekend is, dient uiterlijk drie maanden voor het realiseren van de permanente voorzieningen in de nieuw te realiseren bebouwing een plan van aanpak ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift 10 van dit besluit. De tijdelijke en permanente voorzieningen zijn en worden getroffen conform de richtlijnen uit het meest recente Kennisdocument Huismus (BIJ12). Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Buiten de broedperiode, welke loopt van 1 maart tot en met 31 augustus, en buiten koude perioden worden de nesten en andere potentiële nestplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in de woningen ten tijde van de uitvoering van de sloopwerkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het lichten van dakpannen en het plaatsen van spouwborstels in de dakgoot of onder de eerste rij dakpannen. De ecologisch deskundige dient de aanwezigheid van huismussen uit te sluiten alvorens er gestart wordt met de sloopwerkzaamheden. Hiermee wordt voorkomen dat individuen ingesloten raken en worden verwond of gedood. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift 9. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het meest recent geldende Kennisdocument Huismus (BIJ12).

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Groot-Ammers. In de directe omgeving van het plangebied zijn tijdens het soortgericht onderzoek drie broedlocaties van huismussen waargenomen. De drie aangetroffen nestplaatsen in het plangebied maken onderdeel uit van een groter netwerk aan nestplaatsen in de directe omgeving. Hierdoor gaat er slechts een klein onderdeel van de populatie verloren. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de sloop- en bouwwerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de huismus.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid'.

De aanwezige woonhuizen binnen het plangebied zijn in 1960 gebouwd en opgetrokken uit baksteen met een dakpannen zadeldak. De woningen zijn verouderd en onderhevig aan vocht- en lekkageproblematiek (Bargmann & Van Ek Bouwconsulting B.V., 2021). Dit kan leiden tot schimmel met gezondheidsproblemen tot gevolg zoals astma, bronchitis, chronische verkoudheid en reumatische aandoeningen. Op de lange termijn kan vocht in de woning leiden tot het vrijkomen van chemische stoffen uit bouwmaterialen zoals formaldehyde (Nationale aanpak Milieu en Gezondheid, RIVM). Ook zorgt de afwezigheid van ventilatie, vloer- en dakisolatie en isolerend glas voor een slecht binnenklimaat en een energielabel C tot E. Er is in twee van de zes woningen ook sprake van loszittend metselwerk met potentieel valgevaar (Bargmann & Van Ek Bouwconsulting B.V., 2021). Met de sloop van de bestaande woningen en de bouw van nieuwe woningen wordt tenminste energielabel A behaald, een goed

binnenklimaat gecreëerd en veilige bebouwing gerealiseerd, wat bijdraagt aan de volksgezondheid en openbare veiligheid van toekomstige bewoners en omwonenden.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de huismus, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek gezien het bestemmingsplan van de locatie in 2013 door de gemeente Molenlanden is aangepast op nieuwbouwwerkzaamheden (van Corven, mei 2021). Het betreft sloop van bestaande woningen welke niet meer aan de huidige eisen van gezondheid en veiligheid voldoen. Als er niet ingegrepen wordt, zal de staat van de woningen verder verslechteren met verergerde gezondheids- en veiligheidsrisico's tot gevolg. Gezien de vervallen staat van de huidige bebouwing is het niet rendabel om de bebouwing via renovatie om te vormen naar nieuwe woningen en daarmee het beoogde energiedoel en verbeterde binnenklimaat te bereiken. Daarnaast zullen bij renovatie de aangetroffen nesten van de huismus tevens verloren gaan. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de huismus te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de huismus en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Molenlanden bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb worden verleend.